

Vaidlustusnõukogu:

kaheksa aasta kogemused EKP järelevalveotsuste läbivaatamisel

Vaidlustusnõukogu on EKP-sisene organ, mis vaatab halduskorras läbi EKP järelevalveotsuseid. Otsuste halduskorras läbivaatamist võivad taotleda kõik füüsilised või juriidilised isikud, keda EKP järelevalveotsus vahetult mõjutab. Vaidlustusnõukogu liikmed on sõltumatud välisekspertid, kes nimetatakse ametisse ühe korra pikendatavaks viieaastaseks ametiajaks. Käesolevas dokumendis antakse ülevaade vaidlustusnõukogu läbivaatamismenetlusest ning esimese kaheksa tegevusaasta (2014. aasta septembrist kuni 2022. aasta septembrini) jooksul esile kerkinud peamistest probleemidest ja teemadest.

1 Vaidlustusnõukogu läbivaatamismenetlus

Vaidlustusnõukogu läbivaatamismenetlus on sätestatud [ühtse järelevalvemehhanismi määruses](#) (peamine õigusakt, mis käsitleb EKP rolli usaldatavusnõuete täitmise järelevalves) ja [vaidlustusnõukogu käsitlevas otsuses](#) (EKP õigusakt vaidlustusnõukogu asutamise ja selle kodukorra kohta). Nende õigusaktide kohaselt peavad vaidlustusnõukogu liikmed ja kaks asendusliiget tegutsema sõltumatult ja avalikes huvides. Vaidlustusnõukogu peab vastu võtma arvamuse kahe kuu jooksul pärast täieliku läbivaatamistaotluse saamist. Vaidlustusnõukogu kontrollib vaidlustatud otsuse menetluslikku ja sisulist vastavust ühtse järelevalvemehhanismi määrusele. Vaidlustusnõukogu arvamust silmas pidades esitab EKP järelevalvenõukogu seejärel EKP nõukogule uue otsuse. Uue otsusega võidakse vaidlustatud otsus tühistada, asendada see muudetud otsusega või otsusega, mis on identne vaidlustatud otsusega.

1.1 Kes saab otsuseid vaidlustusnõukogus vaidlustada?

Vaidlustusnõukogul on tulnud käsitleda erinevaid läbivaatamistaotlusi, mille on esitanud krediitiasutused ja muud üksused või füüsilised isikud, näiteks aktsionärid, juhid või krediitiasutuses olulist osalust omandada kavandavad omandajad. Vaidlustusnõukogu ja liidu kohtute praktika kohaselt võib panga tegevusloa kehtetuks tunnistamise läbivaatamist taotleda panga juhtkond, kuid mitte aktsionärid.

1.2 Vaidlustusnõukogu läbivaatamismenetluse konfidentsiaalsus

Vastavalt vaidlustusnõukogu otsuse artikli 22 lõikele 2 on vaidlustusnõukogu läbivaatamismenetlus konfidentsiaalne.

Ehkki vaidlustusnõukogu oma arvamusi ei avalikusta, võidakse mõningaid seisukohti üldsusele teatavaks teha liidu kohtutes toimuvate kohtumenetluste käigus. Kui läbivaatamisele järgneb kohtumenetlus, saavad läbivaatamisjuhtumid avalikuks, sest Euroopa Kohus viitab sellele menetlusetapile ja võib menetluses oleva kohtuasja lahendamisel arvesse võtta vaidlustusnõukogu arvamust.

Taotlejad peavad olema teadlikud sellest, et kui pärast vaidlustusnõukogus läbivaatamist võtab EKP vastu uue otsuse, asendab see esialgset otsust, mis tunnistatakse kehtetuks. Ühtlasi loetakse esialgse otsuse suhtes algatatud kohtumenetlus vastuvõetamatuks.¹ Kui taotleja soovib läbivaatamise järel vastu võetud otsust vaidlustada, tuleb selle läbivaatamiseks esitada taotlus Euroopa Kohtule.

Jaos 2.11 antakse ülevaade Euroopa Kohtus menetletavatest kohtuasjadest, milles nimetatakse vaidlustusnõukogu läbivaatamisi.

1.3 Kuidas toimub otsuste läbivaatamine vaidlustusnõukogus?

Otsuste vaidlustusnõukogus läbivaatamine toimub mis tahes sellise füüsilise või juriidilise isiku taotluse alusel, keda EKP järelevalveotsus otseselt mõjutab. Läbivaatamistaotlus peab sisaldama põhjendusi, millele taotleja tugineb põhjendamaks oma väidet selle kohta, et vaidlustatud EKP otsus ei ole menetluslikult ja/või sisuliselt kooskõlas ühtse järelevalvemehhanismi määrusega.

EKP sellele kirjalikku vastust ei esita. Vaidlustatud otsuse läbivaatamisel vaatleb vaidlustusnõukogu siiski vaidlustatud aktile lisatud märkuste tabelit (kus on ära toodud otsuse adressaadi märkused ära kuulamise etapis ja EKP hinnang neile²), et teha kindlaks, mida on haldusmenetluse varasemates etappides juba arutatud. Vaidlustusnõukogu analüüsib EKP hinnangut ja vastuseid taotleja märkustele ära kuulamise etapis, mis viis vaidlustatud otsuse vastuvõtmiseni.

Paljudel juhtudel leiab vaidlustusnõukogu, et läbivaatamistaotluse õiglaseks hindamiseks on vajalik suuline ära kuulamine. Selle käigus võivad nii taotleja kui ka EKP esitada oma argumendid ning vaidlustusnõukogu võib esitada küsimusi. Ära kuulamine annab veel ühe võimaluse taotleja ja EKP vaheliseks aruteluks.

Võttes nõuetekohaselt arvesse talle esitatud asjaolusid, esitab vaidlustusnõukogu läbivaatamise lõpuks arvamuse ja teeb järelevalvenõukogule ettepaneku meetmete kohta, mida järelevalvenõukogul on õigus järgida või mitte³.

¹ See on kooskõlas 6. oktoobri 2021. aasta otsusega kohtuasjas Ukrselhosprom PCF ja Versobank vs. EKP (liidetud kohtuasjad T-351/18 ja T-584/18, [ECLI:EU:T:2021:669](#), apellatsioonimenetlus pooleli (kohtuasi C-803/21 P)), 17. novembri 2021. aasta otsusega kohtuasjas Fursin jt vs. EKP (kohtuasi T-247/16 RENV) ning 20. detsembri 2021. aasta otsusega kohtuasjas Niemelä jt vs. EKP (kohtuasi T-321/17, [ECLI:EU:T:2021:942](#), apellatsioonimenetlus pooleli (kohtuasi C-181/22 P)).

² Õigust olla ära kuulatud käsitletakse ühtse järelevalvemehhanismi määruse artiklis 22.

³ „Järelevalvenõukogu võtab vaidlustusnõukogu arvamust arvesse [...]“ (ühtse järelevalvemehhanismi määruse artikli 24 lõige 7). „Järelevalvenõukogu hinnang ei piirdu taotleja esitatud aluste kontrolliga, mis on esitatud läbivaatuse taotluses, vaid oma uue otsuse eelnõu ettepanekus võib ta arvesse võtta ka muid aspekte.“ (vaidlustusnõukogu käsitleva otsuse artikli 17 lõige 1).

1.4 Vaidlustusnõukogu rolli tunnustamine

L-Banki juhtum⁴ oli esimene, mille puhul vaidlustusnõukogus toimunud läbivaatamisele järgnes kohtuvaidlus. Üldkohus ja apellatsiooniasntmes Euroopa Kohus võtsid vaidlustusnõukogu arvamust arvesse, kui hindasid EKP poolt pärast vaidlustusnõukogus läbivaatamist tehtud otsuse põhjenduste piisavust. Liidu kohtud leidsid, et kuivõrd vaidlustatud EKP otsus on vaidlustusnõukogu arvamuses esitatud ettepanekuga kooskõlas, on tegemist selle arvamuse laiendusega ning selles sisalduvaid selgitusi võib vaidlustatud otsuse põhjenduste piisavuse hindamisel arvesse võtta. L-Banki kohtuasjas tunnustati selgelt vaidlustusnõukogu rolli ja seda on hiljem korratud ka teistes kohtuotsustes. Üks selline on Üldkohtu 2017. aasta otsus Arkéa kohta⁵, mis tehti pärast vaidlustusnõukogu arvamust ja mille Euroopa Kohus kinnitas 2019. aastal.

2 Vaidlustusnõukogu käsitletavad küsimused

Alates selle loomisest 2014. aastal on vaidlustusnõukogus läbi vaadatud arvukalt EKP otsuseid, mis käsitlevad mitmesuguseid küsimusi. Tähelepanuväärsete teemade hulka kuuluvad näiteks krediitiasutuste olulisus ühtse järelevalvemehhanismi seisukohalt, konsolideeritud järelevalve ulatus, usaldatavusnõuete rikkumine (nt riskide kontsentreerumise piirmäärad), äriühingu üldjuhtimise eeskirjad, õigus võtta vastu järelevalvemeetmeid siseriikliku õiguse alusel, järelevalvenõuete täitmine, panga tegevusloa kehtetuks tunnistamine, haldussanktsioonid (sealhulgas EKP sanktsioonide anonüümseks muutmine), olulise osaluse omandamine, sisemudelite kasutamine nõutava regulatiivse kapitali arvutamiseks⁶ ja kohapealsed kontrollid. Selle tulemusena on vaidlustusnõukogul olnud võimalus kujundada oma kohtupraktika, mille elemendid on esitatud allpool.

2.1 Järelevalvemeetmete põhjendused

Vaidlustusnõukogu arvamuste korduvaks elemendiks on olnud vajadus, et EKP oma otsuseid piisavalt põhjendaks viisil, mis on vaidlustavale poolele arusaadav. Vaidlustusnõukogu lisab oma arvamustesse standardmärke selle kohta, et mida

⁴ Kohtuasjas tehti otsused EKP kasuks. Laiema tähtsusega on kohtu tõdemus, et EKP-l on usaldatavusnõuete täitmise ainupädevus (16. mai 2017. aasta otsus kohtuasjas T-122/15 (ECLI:EU:T:2017:337) Landeskreditbank Baden-Württemberg vs. EKP). Euroopa Kohus kinnitas seda otsust apellatsiooniasntmes 8. mai 2019. aasta otsusega kohtuasjas C-450/17P (ECLI:EU:C:2019:372) Landeskreditbank Baden-Württemberg vs. EKP). Ühtlasi tõlgendas Saksamaa Liitvabariigi konstitutsioonikohus oma 30. juuli 2019. aasta otsuses (2 BvR 1685/14, 2 BvR 2631/14) Euroopa Kohtu otsust L-Banki juhtumis.

⁵ Vt 13. detsembri 2017. aasta kohtuotsus Crédit mutuel Arkéa vs. EKP (kohtuasi T-712/15, ECLI:EU:T:2017:900), 13. detsembri 2017. aasta kohtuotsus Crédit mutuel Arkéa vs. EKP, (kohtuasi T-52/16, ECLI:EU:T:2017:902) ja 2. oktoobri 2019. aasta kohtuotsus Crédit Mutuel Arkéa vs. Euroopa Keskpang (liidetud kohtuasjad C-152/18 P ja C-153/18 P, ECLI:EU:C:2019:810). Arkéa kohtuotsus puudutab SREPI otsust, mis on vastu võetud pangagrupi Crédit Mutuel suhtes, kuhu Arkéa kuulub, ent viimasel ajal tema enda soovi vastaselt, võttes arvesse vaidlust Arkéa ja asjaomase Prantsuse ühistupankade grupi keskorgani, (Confédération Nationale du Crédit Mutuel) ning veel ühe pangagrupi (CM11–CIC grupp) vahel. Vt kohtuotsuste kokkuvõtet.

⁶ Seoses EKP aruandes käsitletava sisemudelite sihipärase läbivaatamise (TRIM) projektiga.

kaalukam on vastu võetud otsus, seda üksikasjalikumad peavad olema põhjendused:

„Kaalutusõiguse alusel võetavad EKP meetmed peavad olema järjepidevad ja proportsionaalsed. Mida sekkuvamad on kehtestatud meetmed, seda üksikasjalikumalt on neid vaja põhjendada.”⁷

Vaidlustusnõukogu on rõhutanud, et EKP otsustes tuleb austada krediitiasutuse ärimudelit ja eripärasid, ning kinnitas hiljuti, et järelevalveotsuste tõhususe ja õiguspärasuse tagamiseks tuleb esitada piisavad põhjendused, samal ajal kui sekkuvat laadi järelevalvemeetme puhul on põhjendused veelgi olulisemad ning need peaksid mitte lihtsalt tuginema õigusnormidele, vaid ka selgitama usaldatavusnõuetest tulenevat vajadust otsuse vastuvõtmiseks.

2.2 Meetmete vastavus proportsionaalsuse põhimõttele

Eelmise punktiga on tihedalt seotud proportsionaalsuse põhimõtte äärmiselt oluline roll vaidlustusnõukogu arvamustes, kuna sellest põhimõttest peaksid juhinduma kõik ELi institutsioonide meetmed. Proportsionaalsuse küsimus kerkib esile paljudes läbivaatamismenetlustes. Ühes varases arvamuses palus vaidlustusnõukogu EKP-l esitada oma otsuse proportsionaalsuse kohta põhjalikumad argumendid ja käsitleda konkreetselt mõju, mida otsus taotleja väitel peaks avaldama.

Vaidlustusnõukogu hinnang EKP meetmete proportsionaalsusele – kui taotlejad selle vaidlustavad – on eriti problemaatiline juhtudel, kus EKP-l on kaalutusõigus. Oma kaalutusõigust kasutades peaks EKP igal juhul hindama ja selgitama oma meetmete proportsionaalsust. Proportsionaalsuse põhimõtet on kaalutud ka seoses EKP korralduse või nõude täitmise tähtaegadega.

2.3 Ühtsete eeskirjade tõlgendamine

Meetmete põhjendamise nõudega on tihedalt seotud [ühtsetes eeskirjades](#) kasutatavate mõistete tõlgendamise küsimus. Eriti juhul, kui on kõrvale kaldunud reguleerivate asutuste ametlikest suunistest, on vaidlustusnõukogu viidanud ajendite puudumisele rõhutamaks, et EKP otsus tugines tõlgendusele, jättes seejuures selgitamata, miks selline tõlgendus valiti ja miks seda kohaldati. Näiteks võib tuua vaidlustusnõukogu analüüsi, mis käsitleb mõiste „ühine kontroll” EKP-poolset tõlgendust seoses [direktiivi 2013/34/EL](#) (aruandeaasta finantsaruannete kohta) artikliga 22 (valitseva mõju või kontrolli korral), seoses proportsionaalse konsolideerimisega ühissettevõtete puhul [direktiivi 2013/34/EL](#) artikli 26 kontekstis ning seoses usaldusväarsuse kriteeriumiga Euroopa järelevalveasutuste poolt vastu

⁷ Vaidlustusnõukogu lähenemisviisi ajenditele avalikustati EKP järelevalveülesannete täitmist käsitlevas [2017. aasta aruandes](#): „Eelkõige leidis vaidlustusnõukogu, et mida sekkuvamad on kehtestatud meetmed, seda üksikasjalikumalt on neid vaja põhjendada.”

võetud ühissuunistes finantssektoriga seotud olulise osaluse omandamise ja suurendamise usaldatavushindamiseks⁸.

Vaidlustusnõukogule esitatud vastuväidetes on sageli viidatud Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) suunistele, eelkõige juhtorgani liikmete sobivuse ja nõuetekohasuse hindamise kohta ([EBA/GL/2012/06](#)), järelevalvealase läbivaatamise ja hindamise protsessi (SREP) kohta ([EBA/GL/2014/13](#)) ning muude süsteemselt oluliste ettevõtjate hindamise kohta ([EBA/GL/2014/10](#)). Eespool nimetatud ühissuuniseid finantssektoriga seotud olulise osaluse omandamise ja suurendamise usaldatavushindamiseks ([JC/GL/2016/01](#)) on vaidlustusnõukogu aruteludes samuti käsitletud. Mõnes vaidlustusnõukogu hindamises on rolli mänginud EBA suunised makseviivituse tõenäosuse hindamise, makseviivitusest tingitud kahjumäära hindamise ja makseviivituses olevate riskipositsioonide käsitlemise kohta ([EBA/GL/2017/16](#)). Samuti on tuginetud kapitalinõuete määruse artikli 396 lõike 3 kohaselt vastu võetud EBA suunistele ([EBA/GL/2021/09](#)). Nagu kõik pädevad asutused, peab ka EKP järgima ELi reguleeriva asutuse välja antud suuniseid ja põhjendama neist kõrvalekaldumist.

2.4 Ebapiisavalt ühtlustatud siseriiklik õigus

EKP ja vaidlustusnõukogu töös on probleeme tekitanud erinevused riikide järelevalve-eeskirjades. Seda on konkreetselt mainitud EKP järelevalveülesannete täitmist käsitlevas [2015. aasta aruandes](#)⁹ ja korratud [2016. aasta aruandes](#)¹⁰. Liikmesriigi õiguse olemust nähakse mõnikord samuti erinevalt, näiteks kui tegemist on liikmesriigi ametiasutuse kasutatavate ringmeetodite või muude vähem formaalsete kommunikatsioonimeetoditega.

2.5 Kaitseõigus tegevusloa kehtetuks tunnistamise korral: aktsionäride ja juhatuse kaebeõigus

Nagu eespool märgitud, ei saa panga aktsionärid võtta meetmeid panga (ja kaudselt enda) huvide kaitseks, taotledes läbivaatamist. See küsimus tekkis juhtudel, kui asjaomane üksus oli juba likvideeritud või selle juhtkond vabastati likvideerimise või erihalduri määramise teel.

⁸ Ühissuunised finantssektoriga seotud olulise osaluse omandamise ja suurendamise usaldatavushindamiseks ([JC/GL/2016/01](#), 20. detsember 2016).

⁹ Vaidlustusnõukogu on leidnud, et esinevad puudujäägid riikide tasandil ELi õigusnormide rakendamise ühtlustamisel sellistes valdkondades nagu näiteks pankade konsolideerimine ning sobivuse ja nõuetekohasuse nõuded. Taotlusi läbi vaadates märkis vaidlustusnõukogu, et kui võimaldada krediidiasutuste lõikes erinevaid tõlgendusi, on keeruline tagada EKP otsuste läbivaatamist järjepideval viisil. Concetta Brescia Morra, Andrea Magliari ja René Smits mainivad oma ühisartiklis „[The Administrative Board of Review of the European Central Bank: Experience After 2 Years](#)” (European Business Organization Law Review, september 2017) samuti, et siseriiklike õigusaktide mitmekesisus kujutab endast suurt probleemi ka vaidlustusnõukogu jaoks.

¹⁰ EKP järelevalveülesannete täitmist käsitlevas 2016. aasta aruandes märgitakse järgmist: „EKP otsuste läbivaatamine oli keeruline eelkõige õigusliku killustatuse (Euroopa õiguse erinev ülevõtmine riigi tasandil) ja riikidele jääva ulatusliku kaalutusõiguse tõttu.”

Trasta Komercbanka AS tegevusloa kehtetuks tunnistamine tõi kaasa läbivaatamise vaidlustusnõukogus ning sellele järgnenud aktsionäride kohtumenetlused EKP ja Euroopa Komisjoni vastu. Euroopa Kohus, lükates ümber Euroopa Liidu Üldkohtu varasema järelduse aktsionäride nõude vastuvõetavuse kohta¹¹, leidis vastavalt vaidlustusnõukogu esialgsele lähenemisviisile¹², et nõustub panga nimel kaebuse esitanud algselt volitatud advokaadiga, ning lükkas tagasi panga aktsionäride nõude vastuvõetavuse panga tegevusloa kehtetuks tunnistamise vaidlustamisel¹³.

Nemea Bank plc kohtuasjas sai vaidlustusnõukogu läbivaatamisaotluse, mille esitasid ühiselt pangajuhid ja aktsionärid¹⁴.

Hiljuti kinnitas Üldkohus kohtuasjas, mis käsitles samuti panga tegevusloa kehtetuks tunnistamist ja selle otsuse vaidlustusnõukogus läbivaatamist, et aktsionäridel puudub alus EKP otsuse vaidlustamiseks.¹⁵ Selline lähenemisviis on kooskõlas järeldustega, et aktsionäridel puudub õigus vaidlustada Ühtse Kriisilahendusnõukogu otsuseid kriisilahendusest loobumise kohta ABLV kohtuasjades.¹⁶

2.6 Uued arengusuunad ja uued asjaolud

Eriti problemaatiliseks on osutunud olukorrad, kus pärast otsuse vaidlustamist ilmnevad uued arengusuunad või läbivaatamismenetluse käigus tulevad esile uued asjaolud. Ehkki halduskorras läbivaatamise käigus tuleb hinnata, kas õigusakt on vaidlustatud meetme vastuvõtmise ajal õigusliku raamistikuga kooskõlas, ei hoidu vaidlustusnõukogu arvesse võtmast ära kuulumise käigus selguvaid uusi asjaolusid ning olulist muutust taotleja olukorras. Kui oluline muutus toimub „reaalses elus”, tunnistab vaidlustusnõukogu seda ja teeb järelevalvenõukogule ettepaneku seda arvesse võtta.

Kui järelevalvenõukogu saab vaidlustusnõukogu arvamuse, vaatab ta juhtumi uuesti läbi ja on pädev võtma arvesse kõiki asjakohaseid kaalutlusi, nagu kinnitas Üldkohus Versobanki kohtuasjas.¹⁷

¹¹ 12. septembri 2017. aasta määrus (Trasta Komercbanka AS vs. EKP, kohtuasi T-247/16, [ECLI:EU:T:2017:623](#)), millega jäeti Trasta Komercbanka nõue vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata ja rahuldati aktsionäride nõue.

¹² Vt kohtujurist Kokotti 11. aprilli 2019. aasta ettepanek liidetud kohtuasjades C-663/17 P, C-665/17 P ja C-669/17 P, [ECLI:EU:C:2019:323](#), punktid 19 ja 74.

¹³ Euroopa Kohtu 5. novembri 2019. aasta otsus EKP vs. Trasta Komercbanka jt, liidetud kohtuasjad C-663/17 P, C-665/17 P ja C-669/17 P, [ECLI:EU:C:2019:923](#).

¹⁴ Vt 20. detsembri 2021. aasta määrus Niemelä jt vs. EKP, kohtuasi T-321/17, [ECLI:EU:T:2021:942](#), apellatsioonimenetlus (kohtuasi C-181/22 P).

¹⁵ 6. oktoobri 2021. aasta otsus kohtuasjas Ukrselhosprom PCF ja Versobank vs. EKP, liidetud kohtuasjad T-351/18 ja T-584/18, [ECLI:EU:T:2021:669](#), apellatsioonimenetlus pooleli (kohtuasi C-803/21 P).

¹⁶ 14. mai 2020. aasta kohtumäärus Bernis jt vs. Ühtne Kriisilahendusnõukogu, kohtuasi T-282/18, [ECLI:EU:T:2020:209](#), 24. veebruari 2022. aasta otsus kohtuasjas C-364/20 P ([ECLI:EU:C:2022:115](#)) Bernis jt vs. Ühtne Kriisilahendusnõukogu ning 6. juuli 2022. aasta otsus kohtuasjas T-280/18 ([ECLI:EU:T:2022:429](#)) ABLV Bank vs. Ühtne Kriisilahendusnõukogu, apellatsioonimenetlus pooleli (kohtuasi C-602/22 P).

¹⁷ 6. oktoobri 2021. aasta otsus kohtuasjas Ukrselhosprom PCF ja Versobank vs. EKP, liidetud kohtuasjad T-351/18 ja T-584/18, [ECLI:EU:T:2021:669](#), punkt 79.

2.7 Õigus olla ära kuulatud

Vaidlustusnõukogu on sätestanud, et selleks, et tagada tegelik õigus olla ära kuulatud, tuleks kavandatava järelevalvemeetme kogu kohaldamisala arutada taotlejaga mõistliku aja jooksul enne otsuse lõplikku vormistamist.

2.8 Võrdne kohtlemine

Mõnes läbivaatamisjuhtumises esitati vaidlustusnõukogule väiteid, et EKP otsus ei austa võrdset kohtlemist, kuna kahjustaks taotleja seisundit pangandusturul. Vaidlustusnõukogu hindab neid väiteid võrdsuse põhimõtte alusel ja arvestades EKP pangandusjärelevalve rolli ühtsete usaldatavusnõuete edendamisel kogu euroalal. Sellistel juhtudel on vaidlustusnõukogu rõhutanud, et võrdse kohtlemise tagamiseks peaks EKP kasutama oma usaldatavusjärelevalve volitusi järjepidevalt kõigis osalevates liikmesriikides kooskõlas kõigi ELi õigusraamistikus kehtestatud üldpõhimõtetega.

2.9 Vaidlustatud otsuse täitmise peatamine

Vaidlustusnõukogu on leidnud, et erakorraline olukord (nt koroonaviiruse (COVID-19) pandeemia) võib – asjaomaseid huve tasakaalustades – õigustada EKP usaldatavusjärelevalvealase otsuse kohaldamise peatamist.

2.10 Sanktsioonide avaldamine

Vaidlustusnõukogu on leidnud, et sanktsiooni anonüümseks muutmine on õigustatud üksnes juhul, kui selle avaldamisel oleksid taotlejale tõenäoliselt märkimisväärsed negatiivsed tagajärjed. Anonüümse kujul avaldamine on lubatud ainult erijuhtudel. Sanktsioonide kehtestamise otsuste avaldamine ei ole iseenesest karistus ega karistuse lisaelement, vaid seadusandja kehtestatud nõue, mille eesmärk on tagada üldsuse teavitamise kaudu karistuse üldine hoiatav mõju. Selle hindamine, kas avaldamine põhjustaks taotlejale ebaproportsionaalset kahju¹⁸, piirdub avaldamise võimalike tagajärgede kindlakstegemisega. Hinnangus ei vaadata läbi asjaolusid, mida on varem karistuse proportsionaalsuse kindlaksmääramisel arvesse võetud. Sanktsiooni avaldamise otsuse proportsionaalsus on tagatud, hinnates erandeid, mille seadusandja on ette näinud kapitalinõuete direktiivi artikli 68 lõikes 2 ja ühtse järelevalvemehhanismi raammääruse artikli 132 lõikes 1, mille kohaselt anonüümseks muutmine peaks toimuma. Seda lähenemisviisi järgib ka Üldkohus¹⁹.

¹⁸ Taotlejale tekitatav ebaproportsionaalne kahju tähendab kahju, mis läheb kaugemale järelevalve alla kuuluva üksuse mainele ja tema turuseisundile avalduvast negatiivsest mõjust, mida seaduslikus avaldamiskorralduses aktsepteeritakse usaldatavusnõuete rikkumise eest määratud sanktsiooni avaldamise tagajärjena.

¹⁹ 8. juuli 2020. aasta otsus kohtuasjas T-203/18 (ECLI:EU:T:2020:313) VQ vs. EKP, punktid 69–99.

Ülevaade avalikult kättesaadavatest vaidlustusnõukogu läbivaatamismenetlustest

Allpool on esitatud ülevaade vaidlustusnõukogu käsitletud juhtumitest, mis on esitatud edasiseks läbivaatamiseks ELi kohtutele. Neis on tõstatatud mitmeid küsimusi, milleks on eeskätt panga tegevusloa kehtetuks tunnistamine koos esialgse küsimusega aktsionäri kaebeõiguse kohta kohtuasjades Trasta ([kohtuasjad T-247/16 ja T-698/16](#)), Niemelä jt vs. EKP ([kohtuasi T-321/17](#)) ning Ukrselhosprom PCF ja Versobank vs. EKP ([kohtuasjad T-351/18 ja T-584/18](#)). Samuti tuleks mainida kohtuotsust L-Bank ([kohtuasi C-450/17 P](#)) olulisuse kohta ning kohtuotsust Arkéa ([kohtuasjad C-152/18 P ja C-153/18 P](#)), mis käsitleb SREPi otsust ja millega antakse EKP-le ühtse järelevalvemehhanismi määruse artikli 16 alusel ulatuslikud volitused ([kohtuasjad T-150/18 ja T-345/18](#)). Crédit Agricole'i kohtuasjad ([kohtuasjad T-133/16 kuni T-136/16](#)) puudutasid täitev- ja muude funktsioonide kombinatsiooni. Siin jõudis Üldkohus samadele järeldustele nagu vaidlustusnõukogu, järgides eraldi arutluskäiku (vt [kokkuvõte](#)). Sanktsioonide kehtestamine toodi kohtu ette juhtumis VQ vs. EKP ([kohtuasi T-203/18](#)) ja [avalikult kättesaadav teave](#) trahvi kohta näitab, et juhtum puudutab Banco Sabadellit, mille kohta vaidlustusnõukogu oli esitanud oma arvamuse²⁰.

Vaidlustusnõukogu esitas arvamuse mitme juhtumi kohta, kus kohtuliku kontrolli taotluses ei mainita varasemat halduskorras läbivaatamist või kus menetlus on pooleli ja kohtulahend puudub. Seepärast ei ole teave vaidlustusnõukogu nende läbivaatamismenetluste kohta veel avalikult kättesaadav.

Avalikult kättesaadavad vaidlustusnõukogu läbivaatamismenetlused	
Kohtuasi	Teema
1 L-Bank (kohtuasjad T-122/15 ja C-450/17 P)	Krediitiasutuste olulisus
2 Arkéa (kohtuasjad T-712/15, T-52/16, C-152/18 P ja C-153/18 P)	SREP
3 Crédit Agricole (kohtuasjad T-133/16, T-134/16 ja T-135/16)	Täitev- ja muude funktsioonide kombinatsioon
4 Trasta (kohtuasjad T-247/16, T-698/16 ja C-663/17 P, C-665/17 P ja C-669/17 P)	Krediitiasutuse tegevusloa kehtetuks tunnistamine
5 Niemelä jt (kohtuasi T-321/17)	Krediitiasutuse tegevusloa kehtetuks tunnistamine
6 BNP Paribas (kohtuasjad T-150/18 ja T-345/18)	SREP
7 Ukrselhosprom PCF ja Versobank (kohtuasjad T-351/18 (Cases T-351/18 and T-584/18))	Krediitiasutuse tegevusloa kehtetuks tunnistamine
8 VQ (kohtuasi T-203/18)	Sanktsioonid

Lisaks liidu kohtute otsustele on vaidlustusnõukogu teada andnud järgmistest läbivaatamistaotluste üldteemadest:

²⁰ 8. juuli 2020. aasta otsus kohtuasjas T-203/18 ([ECLI:EU:T:2020:313](#)) VQ vs. EKP, punktid 7 ja 8.

- krediidasutuste olulisus (EKP järelevalveülesannete täitmist käsitlev [2014. aasta aruanne](#));
- üldjuhtimine;
- järelevalvenõuete täitmine;
- tegevusloa kehtetuks tunnistamine (EKP järelevalveülesannete täitmist käsitlev [2016. aasta aruanne](#), [2017. aasta aruanne](#), [2018. aasta aruanne](#) ja [2019. aasta aruanne](#));
- haldussanktsioonid, sealhulgas EKP otsuste anonüümseks muutmine (EKP järelevalveülesannete täitmist käsitlev [2017. aasta aruanne](#) ja [2019. aasta aruanne](#));
- olulise osaluse omandamine (EKP järelevalveülesannete täitmist käsitlev [2018. aasta aruanne](#) ja [2019. aasta aruanne](#));
- sisemudelid (EKP järelevalveülesannete täitmist käsitlev [2019. aasta aruanne](#) ja [2020. aasta aruanne](#));
- kohapealsed kontrollid (EKP järelevalveülesannete täitmist käsitlev [2020. aasta aruanne](#));
- õigus võtta riigisisese õiguse alusel vastu järelevalvemeetmeid (EKP järelevalveülesannete täitmist käsitlev [2021. aasta aruanne](#)).

© Euroopa Keskpank, 2022

Postiaadress 60640 Frankfurt am Main, Germany

Telefon +49 69 1344 0

Veebileht www.bankingsupervision.europa.eu

Kõik õigused on kaitstud. Taasesitus õppe- ja mitteäriilistel eesmärkidel on lubatud, kui viidatakse algallikale.

Terminite kohta saab täpsemat teavet [ühtse järelevalvemehhanismi sõnastikust](#) (ainult inglise keeles).